

Sendt til
lovkontoret@inm.dk
hbs@inm.dk
jvd@inm.dk

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
www.flygtning.dk

Vedrørende Ministeriets journal nr. 09/08468

10.11.09

**Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven
(Ændring af reglerne om indvandringsprøven, advokatbistand til uledsagede
mindreårige asylansøgere, ændring af ydelsessystemet for asylansøgere m.v.)**

Ved mail af 28. oktober har Integrationsministeriet anmodet om Dansk Flygtningehjælps eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til ændring af udlændingeloven.

Vedrørende anbefalingerne om øget fokus på information og rådgivning efter afslag i første instans kan Dansk Flygtningehjælp tilslutte sig et sådan initiativ. Rådgivning og information, der tager sigte på situationen efter et eventuelt endeligt afslag kan være hensigtsmæssig og fremmende for en værdig og bæredygtig tilbagevenden til hjemlandet for de asylsøgere, der ikke får asyl i Danmark. Samtidig bør en sådan rådgivning på tidspunktet efter det første afslag tage behørigt hensyn til at afslaget endnu ikke er endeligt. Det er således helt afgørende at tilliden til asylsystemet generelt og sagens behandling i Flygtningenævnet i særdeleshed bevares. Yderligere skal det understreges at asylansøgeren naturligvis ikke forud for et endeligt afslag bør opfordres til at henvende sig til ambassader eller lign med henblik på udstedelse af f.eks. rejsedokumenter.

Vi kan desuden henvise til rapporten "Lessons learned and best practices – Preparation and implementation of return operations in Denmark and Member States" som blev udgivet i juni 2009 på grundlag af et samarbejde mellem Dansk Flygtningehjælp og Rigspolitiets Udlændingeafdeling. Særligt rapportens anbefaling nr. 2 kan fremhæves her: "Return preparatory activities should be initiated after the first rejection of residency. Until a final decision is made the activities should thus be adjusted to the fact that the decision of return is not yet final.". Rapporten kan findes på Flygtningehjælpens hjemmeside www.flygtning.dk

Indvandringsprøven

Indledningsvist bemærkes at Dansk Flygtningehjælp mener, at flygtnings adgang til familiesammenføring med ægtefæller og børn ikke bør begrænses mere end allerhøjest nødvendigt. Derudover er det Flygtningehjælpens erfaring fra integrationsarbejdet, at en vanskelig adgang til familiesammenføring samt unødigt ventetid i forbindelse med familiesammenføring i sig selv kan være hæmmende for integrationsprocessen.

Dansk Flygtningehjælp finder det hensigtsmæssigt som foreslået, at en eventuel indvandringsprøve aflægges i Danmark og at dette gøres på et tidspunkt, hvor der er taget stilling til opfyldelse af de øvrige betingelser for familiesammenføring.

Dansk Flygtningehjælp finder det helt afgørende, at der dispenseres fra kravet om indvandringsprøve for ægtefæller til herboende flygtninge, som ikke kan tage ophold i hjemlandet, da der ellers kan blive tale om en krænkelse af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Af hensyn til flygtningens retssikkerhed og –følelse bør det imidlertid fremgå direkte af loven eller en efterfølgende bekendtgørelse, at flygtninge, der ikke har mulighed for at tage ophold i hjemlandet, kan opnå familiesammenføring uden at ægtefællen skal opfylde kravet om bestået indvandringsprøve.

Vedrørende muligheden for at dispensere i tilfælde af alvorlig fysisk og psykisk sygdom skal Flygtningehjælpen anbefale, at man administrerer denne dispensationsmulighed på en måde, der tager rimeligt hensyn til de muligheder for dokumentation af sygdommen, der eksisterer i de pågældende lande.

Af lovforslagets § 2 nr. 4 fremgår at religiøse forkyndere mv. vil få en frist på seks måneder til at bestå indvandringsprøven.

Af bemærkningerne fremgår, at Ministeren i øvrige tilfælde påtænker at indføre en frist på 75 dage fra indrejsen til at gøre et sidste forsøg på at bestå indvandringsprøven. Dansk Flygtningehjælp stiller sig stærkt undrende over for, at familiesammenførte får væsentligt kortere tid til at opnå det krævede niveau end religiøse forkyndere mv.

Det er vores erfaring fra vores undervisning på 17 sprogcentre, at 75 dage (2½ måned) er alt for kort tid til, at ansøgerne med rimelighed kan forventes at opnå det krævede niveau på A1 minus, med mindre de har en højere uddannelsesmæssig baggrund. En stikprøveundersøgelse på et af vore sprogcentre viser således at kursister på danskuddannelse 1 og 2 (analfabeter og kortuddannede) gennemsnitligt anvender 2½ - 3 måneder med 18 ugentlige lektioners undervisning på at opnå det krævede niveau. Gennemsnittet dækker imidlertid over en bred variation, og der kan således forventes at være en relativt stor gruppe ansøgere, der inden for den angivne frist ikke kan opnå det krævede sproglige niveau.

Når hertil kommer, at den berørte gruppe ikke vil have ret til danskundervisning eller anden lærerstøttet forberedelse til prøven, men alene til et selvinstruerende materiale, må indlæringshastigheden forventes at være lavere.

Dansk Flygtningehjælp skal derfor anbefale, at ansøgere om familiesammenføring får den samme frist som religiøse forkyndere (6 måneder) til at bestå prøven.

Dansk Flygtningehjælp skal desuden anbefale, at ansøgere gives ret til at modtage danskuddannelse som minimum op til det krævede niveau samt forberedende undervisning til vidensdelen af indvandringsprøven.

Det fremgår af bemærkningerne, at det sproglige niveau for vidensdelen af prøven er noget højere end A1 minus, idet nogle af emnerne omfatter mere komplicerede problemstillinger.

Så vidt Dansk Flygtningehjælp er orienteret ligger det sproglige niveau for vidensdelen af prøven imidlertid væsentligt over A1 minus. Det er således sandsynligt at kun et mindretal af ansøgerne inden for den angivne tidsfrist og uden særskilt tilrettelagt undervisning vil kunne opnå et sprogligt niveau, der gør det muligt at gennemføre og bestå videnstesten.

Dansk Flygtningehjælp skal anbefale at det sproglige niveau for videnstesten sænkes til A1 minus eller det bliver muligt at gennemføre videnstesten på ansøgerens modersmål.

Der henvises ikke i bemærkningerne til et niveau for det påtænkte gebyr. Dansk Flygtningehjælp er vidende om at gebyret i Holland andrager ca. 2.600 kr, men da der kan forventes et noget lavere antal prøvetagere i Danmark kan gebyret forventes at blive noget højere.

Dansk Flygtningehjælp ser med betænkelighed på et meget højt prøvegebyr, som bl.a. ligger væsentligt højere end øvrige prøvegebyrer og indfødsretsprøvegebyret. Et gebyr på 2.600 kr. eller mere vil udgøre en meget stor belastning for en del af de familier, der vil være omfattet af kravet om bestået indvandringsprøve. Hertil kommer, at man ved omprøvning skal betale det meget høje gebyr endnu engang.

Karensperiode til værtsfamilier, der misbruger au pair ordningen

Dansk Flygtningehjælp kan tilslutte sig en styrkelse af kontrollen af værtsfamilier, således at au pair personers rettigheder sikres bedst muligt.

Udover de tre foreslåede situationer, der kan give anledning til meddelelse af en såkaldt karensperiode, finder Flygtningehjælpen, at det kan være relevant at overveje, om værtsfamiliens afvisning af at betale hjemrejsebillet i visse tilfælde skal give anledning til meddelelse af karensperiode. Ifølge kontrakten er værtsfamilien forpligtet til at betale hjemrejsebilletten når au pair personen har bopæl uden for Europa. Ifølge Flygtningehjælpens oplysninger, nægter værtsfamilier ind i mellem at betale denne billet, hvilket kan stille au pair personen i en ganske vanskelig situation.

Forenkling af ydelsessystemet

Dansk Flygtningehjælp finder en forenkling af ydelsessystemet hensigtsmæssig. Flygtningehjælpen kritiserede allerede i 2003, at asylansøgere i den indledende fase samt asylansøgere, der har modtaget endeligt afslag, modtager lavere tillægssydelse samt forsørgertillæg end registrerede asylansøgere.

Det i bemærkningerne omtalte ekspertudvalg finder, at det eksisterende ydelsessystem rummer risici for at ramme børnefamilier uforholdsmæssigt hårdt. Udvalget anbefaler derfor, med henblik på at sikre børn i asylansøgerfamilier bedre rammer, at de kontante **ydelse til børnenes underhold** fremover bliver uafhængige af asylsagens status. Flygtningehjælpen er meget enig heri. Ifølge bemærkningerne til det fremsendte udkast til lovforslag er regeringen ligeledes enig i at de kontante ydelser til børnenes underhold bliver uafhængige af, hvilken fase forældrenes asylsag befinder sig i.

Dansk Flygtningehjælp finder således at, forslaget om, at der ved udbetaling af forsørgertillæg til asylansøgere med børn ikke længere skelnes mellem asylansøgere i registreringsfasen og afviste asylansøgere, for så vidt er positivt. Flygtningehjælpen finder det imidlertid beklageligt, at forsørgertillægget fastholdes på et lavere niveau i den indledende fase, og at man således med forslaget fastholder at ydelsernes til børnenes underhold i et vist omfang afhænger af asylsagens status.

Også i den indledende fase er der behov for at sikre børnefamilierne rimelige økonomiske rammer. Asylansøgere kan ofte, helt uden at de (og da slet ikke deres børn) har nogen indflydelse herpå, befinde sig ganske længe i den indledende fase.

Flygtningehjælpen anbefaler derfor at hele § 42b, stk. 5 ophæves.

Derudover anbefaler Flygtningehjælpen at de kontante ydelser til børnenes underhold opretholdes på samme niveau også i de tilfælde, hvor familien er omfattet

af en vederlagsfri bospisningsordning og samtidig er omfattet af kostpengeordningen. De forhold der kan føre til, at asylansøgere overføres til kostpengeordning, herunder manglende samarbejde om udsendelse, er typisk helt uden for børnenes indflydelse og i øvrigt irrelevante for børnenes behov. Børnene bør ikke rammes økonomisk i denne situation, som i forvejen kan være ganske vanskelig for dem på grund af det pres, som forældrene typisk er under.

Flygtningehjælpen finder det positivt, at der ikke sker nedsættelse af **tillægsydelsen** efter endeligt afslag. Både af hensyn til trivsel i Danmark frem til udrejsen og med henblik på at sikre og forbedre mulighederne for reintegration i hjemlandet er det vigtigt for afviste asylansøgere at fortsætte deltagelsen i undervisning og aktivering. Fastholdelse af motivationen til deltagelse heri er derfor væsentligt.

Deltagelse i ungdomsuddannelse

Asylansøgernes kompetencer bør bevares og gerne styrkes under opholdet i Danmark. Dette både til gavn for den enkelte, samt for hhv. Danmark eller hjemlandet alt efter om ansøger får opholdstilladelse her eller skal vende tilbage til sit hjemland. En præcisering af hjemlen til at tilbyde deltagelse i en ungdomsuddannelse ses derfor som et positivt skridt.

Udvidet advokatbistand til uledsagede mindreårige

Flygtningehjælpen finder forslaget med udvidet advokatbistand til uledsagede mindreårige meget positivt. Af hensyn til at sikre en korrekt afgørelse af sagen allerede i første instans og sikre barnets tarv skal Flygtningehjælpen imidlertid anbefale at man beskikker en advokat for den mindreårige allerede under Udlændingsservices behandling af sagen.

Dansk Flygtningehjælp takker for muligheden for at fremsætte bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm